

**Entrevista a Lois Pereiro sobre**  
*Poesía última de amor e enfermidade*

**Ana Romani**

**Formas de citación recomendadas**

**1 | Por referencia a esta publicación electrónica\***

ROMANÍ, ANA (2011 [1997]). “Entrevista a Lois Pereiro sobre *Poesía última de amor e enfermidade*”. *Dorna*: 23, 95-99. Reedición en *poesiagalega.org*. Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura.  
<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/444>>.

**2 | Por referencia á publicación orixinal**

ROMANÍ, ANA (1997). “Entrevista a Lois Pereiro sobre *Poesía última de amor e enfermidade*”. *Dorna*: 23, 95-99.

\* Edición dispoñíbel desde o 2 de marzo de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

## ENTREVISTA A LOIS PEREIRO SOBRE *POESÍA ÚLTIMA DE AMOR E ENFERMIDADE*

Ana Romani:

Saber que está un á morte  
e o corpo é unha paisaxe de batalla:  
unha carnicería no cerebro.

¿Permitirías ti, amor deserto,  
que nesta febre penitente abrise  
a derradeira porta e a pechase  
detrás miña, sonámbulo e impasible,  
ou porías o pé  
entre ela e o destino?

Así, con este poema, ábrese o libro *Poesía última de amor e enfermidade, 1992-1995*. É o segundo libro de poemas do escritor Lois Pereiro, un volume que ve a luz estes días na colección Di-versos de Edicións Positivas.

Lois Pereiro publicara hai algúns anos, abrindo precisamente esta mesma colección de *Positivas*, os seus *Poemas 1981-1991*, un libro aquel que se distanciaba das liñas que dominaban a creación poética no momento, un poemario que revelaba un poeta cunha voz intensa, peculiar e distinta. Agora con esta *Poesía Última de amor e enfermidade*, reafirmase Lois Pereiro como ese poeta independente e distinto, cun libro que na intensidade e na autenticidade dos seus versos, no ritmo, na axilidade dos textos, reclama do lector e da lectora a complicidade, a emoción, a honestidade que nos reconcilia co camiño último da creación.

Lois Pereiro, moi boas noites.

Lois Pereiro— Ola, boas noites.

A. R.— Sabemos, Lois, que todo libro pode ser moitos libros, tantos como lectores ou como lectoras, pero, en todo caso, ¿ti como definirías este teu libro de poemas?

L. P.— Este quizais incide un pouquiño nas características do anterior, estilisticamente o meu xeito de entender a poesía é practicamente o mesmo, cunha diferenza, que este está moito máis encarnado no sangue,

na vida, nas vivencias íntimas, nas vivencias que transcorreron nestes últimos anos da miña vida.

A. R.– Unha lectura posible desta *Poesía última de amor e enfermidade, 1992-1995* é que se trata da historia dunha recuperación a través do amor, e da palabra, a dun camiño de regreso desde o inferno cara a vida. ¿Estás de acordo con esa lectura?

L.P.– Si, o mesmo libro ten unha estrutura cronolóxica, ten 3 partes, a primeira parte é do 92 ó 94, cando tiven unha fisgoa, unha fenda na miña saúde que case me leva á morte; a partir de entón tiven que decidir por que porta saír daquel desastre, e decidín saír totalmente vivo e aproveitando calquera minuto da miña vida. De aí vén quizais esa cronicidade que ten o libro como poema, ten tres partes: a primeira que é anterior, despois uns poemas de amor, de amor ó meu xeito; por dicilo dalgunha maneira, e despois unha especie de sortilexio para saír da morte.

A.R.: Tristemente convivo coa túa ausencia  
sobrevivo á distancia que nos nega  
mentres bordeo a fonteira entre dous mundos  
sen decidir cal deles pode darme  
a calma que me esixo para amarte  
sen sufrir pola túa indiferencia  
á miña retirada preventiva  
dunha batalla que xa sei perdida  
resolto a non entrar xamais en ti  
pero non á tortura de evitarte.

Diciamos, Lois, ó inicio desta conversa, que a túa é unha voz poética independente, moi persoal, unha voz que se distingue dentro do panorama poético galego. ¿Ti vívelo así?, ¿é algo preconcebido?

L.P.– Non, eu empecei a escribir quizais un pouco pola orixinalidade das miñas lecturas poéticas naquela época, moi influído por Paul Celan, polos poetas simbolistas, con Baudelaire á cabeza. Poida que iso me levase tamén a unhas certas vivencias un pouco distintas do que era o máis normal en Galicia en alguén que se dedicaba á poesía: xa teño dito que o problema da literatura galega é que e unha literatura demasiado profesoral e iso impide que se entronque coa vida.

A.R.– ¿Como concibes ti a creación poética?

L.P.– Penso que a poesía é un xeito de fuxir da barbarie, todo o que se escriba poida que non contribúa a mellorar o mundo pero tampouco pode contribuír a empeoralo.

A.R.– A túa é unha poesía da experiencia, unha poesía intimamente vencellada coa túa vivencia persoal, unha poesía que dialoga con outros autores da literatura universal. Precisamente neste libro teu hai moitas presencias: ¿que sentido teñen para ti esas citas que poboan o libro, coas que dialogas?

L.P.– No caso deste libro moitas veces as citas viñan dadas despois, os comentarios que veñen nas páxinas pares ou impares xa non me lembro (A.R.: impares, creo) é outra maneira de velo, unha maneira quizais máis escéptica que ó tempo reforza a estrutura do poema e a súa orixe. As citas fanno máis doado de entender, non polo lector, porque o lector sempre terá unha idea propia do que le, senón dalgunha maneira para min mesmo e para a xente que sabía por que escribía eu iso.

A.R.: ¿Que lle podo ofrecer a quen me intente?:  
días contados de paixón inerte  
e amor eterno sempre compartido  
coa débeda obrigada a unha existencia  
amortizada en pagos usurarios  
conxugando os verbos vivir e amar  
en primeira persoa do plural  
reducidos as formas do presente.

¿Que lle podo ofrecer a quen me intente  
se son un fío solto da esperanza  
tecida e destecida  
por Penélope?

E o ritmo, a musicalidade dos versos ¿que importancia teñen para ti, Lois?

L.P.– Sempre tiveron moita. Pode que neste último libro haxa un pouco máis de clasicismo na composición dos versos, máis utilización, tampouco a utilización buscada, pero quizais do hendecasílabo, do hendecasílabo branco, do hendecasílabo encabalgado, que crea unha especie de ... que quizais sexa a maneira poética máis clara e máis doada para expresar o que é unha narración, narrativamente a poesía, sen que resulte quizais demasiado contundente, ou como decía Juan Ramón Jiménez semelle un tantán dos bosquimanos, un pouco alongar o verso e despois desde logo sen ter ningún tipo de cortapisas á hora de romper tamén ese verso.

A.R.– Falabas antes da relación entre este libro e o teu libro anterior, o de *Poemas 1981-1991*, dicías que camiñaban pola mesma liña. Ti ¿como concibes os libros de poemas? ¿Son para ti etapas dunha mesma obra?

L.P.– Si, o que pasa é que o anterior viña dado pola dificultade que sempre temos os poetas novos de publicar. Había aí poemas que non eran só da xa famosa revista *LOIA* que sacamos en Madrid pero practicamente. En dez anos eu non só escribín eses poemas, senón que era unha especie de escolma rexeitando os menos... En cambio este si que é feito en seis meses e dun xeito completamente desexado.

A.R.– Falabas antes de que na túa opinión unha das taras que podía ter a literatura galega era que era excesivamente profesoral. Estamos asistindo nestes últimos meses, se cadra nos últimos anos, a un rexurdir poético, están publicándose moitos libros e están aparecendo sobre todo novos escritores e novas escritoras ¿Como ves ti desde a túa perspectiva o momento que se está vivindo agora? ¿Que é o que máis te interesa?

L.P.– O da poesía é a típica discusión sobre se a novela, sobre se a poesía, por aí incluso hai unhas certas polémicas: eu penso que todo o que sexa levar adiante esta lingua que temos desde o s. XIV documentadamente todo vale. O de profesoral foi unha maneira de normalizar, de normativizar, o único xeito de poder escribir algo con certa continuidade é adicándose un pouco a iso, tampouco era peiorativo, pero desde logo bótase en falta ás veces que haxa eiquí –que xa vai habendo, por certo– alguén que escriba ó estilo de Joseph Conrad. Gustaríame que alguén me explicase o que é un tifón no mar da China ou o que son as selvas de Indonesia, iso acaba por facer un círculo vicioso que non nos leva a nada máis que á palabra pola palabra.

A.R.: Amarte vida, amarte case sempre,  
inda que sexas dura e leves entremedias  
piedade e odio intermitentemente.

Es ti a que sempre educas e aceleras  
a doenza letal dos que non se resignan  
a ignorar como es en realidade: somentes un traxecto  
cómodo e aldraxante cara á morte,  
un tránsito inútil e innecesario.

Pero a ignorancia salva ós que non queren  
arriscarse a perderte tan axiña  
a cambio da renuncia a profanarte.

E aqueles dentes que perdín  
precisaríaos agora para defender  
as conviccións en que me reafirmo.

Solidario e amable, se é posible,  
ou lobo estepario no desterro,  
completarei o círculo insurxente  
coas balas do desexo.

*Poesía última de amor e enfermidade, 1992-1995* é o título deste novo libro de poemas de Lois Pereiro, un libro que está publicado na colección Di-versos de Edicións Positivas, un libro, un autor que hoxe compartiu connosco este tempo de conversa. Lois, moitas gracias.

L.P.– Moitas gracias a vós.